

**RAPORT Z REALIZACJI
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA
GMINY ŁASK
NA LATA 2004 – 2012”**

Łask, wrzesień 2007 r.

PAŃSTWOWY INSTYTUT GEOLOGICZNY
JEDNOSTKA BADAWCZO-ROZWOJOWA, Krajowy Rejestr Sądowy 0000122099
00-975 Warszawa, ul. Rakowiecka 4, tel. centrala: (0-22) 849 53 51, fax: (0-22) 849 53 42
Dyrektor: (0-22) 849 50 96, fax: (0-22) 849 49 21; sekretariat@pgi.gov.pl; www.pgi.gov.pl
BPH SA O/W-wa 79 1060 0076 0000 4010 2000 2100, NIP 525-000-80-40, REGON 000332133

Raport z realizacji
„Programu ochrony środowiska
dla
gminy Łask
na lata 2004 – 2012”

Zamawiający:
Urząd Miejski w Łasku
ul. Warszawska 14
98 - 100 Łask

Wykonawca:
Państwowy Instytut Geologiczny
ul. Rakowiecka 4
00 - 975 Warszawa

Spis treści

1. Wprowadzenie	6
1.1. Podstawa prawna.....	6
1.2. Cel i zakres pracowania.....	6
1.3. Materiały wykorzystane do opracowania.....	7
2. Najważniejsze uwarunkowania realizacji Programu...	8
2.1. Informacje ogólne	8
2.2. Cele Polityki ekologicznej Państwa	8
2.3. Zmiana uwarunkowań prawnych	9
3. Omówienie realizacji przyjętych w Programie... celów i działań ekologicznych	11
3.1. Ocena realizacji celów i działań w zakresie jakości wód i stosunki wodne.....	13
3.1.1. <i>Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu poprawy jakości wód i stosunków wodnych</i>	<i>16</i>
3.2. Ocena realizacji celów i działań w zakresie powietrza atmosferycznego.....	19
3.2.1. <i>Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu powietrza atmosferycznego</i>	<i>22</i>
3.3. Ocena realizacji celów i działań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.....	24
3.3.1. <i>Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym</i>	<i>27</i>
3.4. Ocena realizacji celów i działań w zakresie poważnych awarii i zagrożeń naturalnych.....	29
3.4.1. <i>Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresy poważnych awarii i zagrożeń naturalnych</i>	<i>31</i>
3.5. Ocena realizacji celów i działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu	33
3.5.1. <i>Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresy ochrony przyrody i krajobrazu</i>	<i>35</i>
3.6. Ocena realizacji celów i działań w zakresie powierzchni terenu gleby	37

3.6.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu powierzchni terenu i gleby.....	38
3.7. Ocena realizacji celów i działań w zakresie ochrony zasobów kopalin.....	40
3.8. Ocena realizacji celów i działań w zakresie edukacji ekologicznej.....	41
4. Przyczyny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem	45
5. Ocena systemu monitoringu realizacji planu gospodarki odpadami	46
6. Analiza wydatków inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska i możliwości finansowania inwestycji w tym zakresie	48
6.1. Nakłady inwestycyjne	48
6.2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	50
7. Wnioski i rekomendacje	52

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna

Dokument „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Łask na lata 2004 - 2012” został sporządzony na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902). Zgodnie z przepisami Burmistrz co 2 lata sporządza sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Środowiska, a następnie przedstawia je Radzie Gminy.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska dla gminy Łask został sporządzony na podstawie umowy NR RLŚ 27/07 zawartej w dniu 6 sierpnia 2007 r. pomiędzy Urzędem Miejskim w Łasku z siedzibą przy ul. Warszawskiej 14, 98 – 100 Łask a Państwowym Instytutem Geologicznym w Warszawie.

1.2. Cel i zakres pracowania

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. Przyjęto, że głównym celem niniejszego opracowania jest ocena realizacji wdrażania przyjętych w Programie (POŚ) priorytetów i celów ekologicznych oraz działań na rzecz ich realizacji, w kontekście stanu środowiska faktycznego i prawnego.

Program ochrony środowiska dla gminy Łask został uchwalony przez Radę Miejską w Łasku w dniu 15 września 2004 r. (Uchwała Nr XVIII/264/04). Dane zawarte w Programie ochrony środowiska dla gminy Łask odnoszą się do roku 2002 (stan na dzień 31.12.2002 r. – rok bazowy wraz z dostępnymi danymi za rok 2003 r.). W *Raporcie...* przedstawiono dane za lata 2004 – 2006 (oraz jeśli były dostępne dane za 2007 rok).

W wyniku oceny Programu sformułowane zostały propozycje do jego zmiany, wynikające m.in. z konieczności dostosowania zapisów wynikających głównie z aktualnie obowiązującego prawa, stanowiącego implementację przepisów Unii Europejskiej,

możliwości finansowania inwestycji i działań w polach strategicznych uznanych w Programie za priorytetowe.

1.3. Materiały wykorzystane do opracowania

Przy opracowaniu Raportu zostały wykorzystane dane statystyczne i dane o stanie środowiska, które są materiałami ogólnodostępnymi i łatwymi do weryfikacji oraz materiały i dane przekazane przez gminę Łask.

Dane zawarte w niniejszym Raporcie pochodzą między innymi z:

1. danych publikowanych przez GUS w Warszawie
2. materiałów własnych Urzędu Miejskiego w Łasku.
3. materiałów Starostwa Powiatowego w Łasku

2. Najważniejsze uwarunkowania realizacji Programu...

2.1. Informacje ogólne

W Programie przyjęto, że jego podstawowymi uwarunkowaniami realizacji są:

- cele polityki ekologicznej Państwa,
- uwarunkowania prawne,
- wydatki poniesione na ochronę środowiska i możliwości finansowania inwestycji w tym zakresie.

2.2. Cele Polityki ekologicznej Państwa

Cele polityki ekologicznej państwa określone zostały w dokumentach:

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010.

Dokument ten został sporządzony w oparciu o zapisy nowej ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Zawiera on aktualizację i uszczegółowienie długookresowej „II Polityki Ekologicznej Państwa”, zwłaszcza w nawiązaniu do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska na lata 2001– 2010.

Narodowy Plan Rozwoju 2004 – 2006.

Narodowy Plan Rozwoju jest podstawowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej. Jego zadaniem jest osiągnięcie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Polski z Unią Europejską. Wskazuje wielkość planowanego zaangażowania środków Funduszy Strukturalnych, Funduszu Spójności i środków krajowych oraz określa sposób koordynacji i wdrażania pomocy strukturalnej w okresie realizacji Planu.

Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej (NSEE).

Strategia ta jest dokumentem identyfikującym i hierarchizującym główne cele edukacji środowiskowej. Wskazuje także możliwości ich realizacji. Cele zawarte w NSEE zostaną przełożone na konkretne zadania w „Narodowym Programie Edukacji Ekologicznej” oraz w programach lokalnych, służących realizacji zadań edukacyjnych promujących ideę ekorozwoju.

Cele i kierunki określone w wyżej wymienionych dokumentach nie uległy zmianie.

2.3. *Zmiana uwarunkowań prawnych*

Zmiana uwarunkowań prawnych jest efektem dostosowania wielu krajowych przepisów prawnych i struktur organizacyjnych do przepisów i struktur Unii Europejskiej, zwłaszcza w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska. Na szczeblu krajowym zostały wprowadzone nowe ustawy, m.in.:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz.880 z późn. zm. wprowadzonymi w 2005, 2006 i 2007 r.), która uchyliła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), która uchyliła poprzednio obowiązującą ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz.139 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2004 r. Nr 93, poz. 898), która uchyliła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 marca 2001 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 38, poz.452),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273),

wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do ustanowionych przepisów.

Konieczność uporządkowania regulacji prawnych poprzez wdrażanie dyrektyw obowiązujących w Unii Europejskiej jest przyczyną nieustannych zmian w przepisach obowiązujących ustaw, a to z kolei rodzi potrzebę wprowadzania nowych rozporządzeń wykonawczych.

Dotyczy to szczególnie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Uwzględniając wszystkie zmiany tej ustawy wprowadzone w okresie 2001- 2006 ogłoszono jednolity tekst ustawy – Prawo ochrony środowiska w Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902.

Ponadto zmianom uległy przepisy m.in. takich ustaw jak:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne – dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019.
- ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie – dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066.
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach - dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251.
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach – dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435.
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane – dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118.
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – dla której, uwzględniając dokonane zmiany, ogłoszono jednolity tekst w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266.

Wymienione wyżej ustawy dokonują w zakresie swoich regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich.

3. Omówienie realizacji przyjętych w Programie... celów i działań ekologicznych

Realizacja przedstawionych w Programie... celów i działań w zakresie ochrony środowiska należy do kompetencji wielu organów i podmiotów korzystających ze środowiska, do których należą m.in. Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa Łódzkiego, Starostwo Powiatowe w Łasku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Zarząd Urządzeń Wodnych i Melioracji, Inspektor Sanitarny. Bardzo szerokie kompetencje w zakresie polityki ochrony środowiska mają gminy, dlatego też niniejszy dokument opiera się w dużej mierze na ocenie działań podjętych przez te jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań samorządów gminnych zalicza się m.in.

- uwzględnianie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (opracowania ekofizjograficzne, prognozy oddziaływania na środowisko);
- wspieranie zalesień i zadrzewień na gruntach marginalnych i mało przydatnych dla rolnictwa (wprowadzanie zalesień do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego);
- uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej;
- utrzymanie czystości i porządku w gminach;
- budowę małych zbiorników retencyjnych;
- ochronę obszarów cennych przyrodniczo – ustanawianie form ochrony przyrody takich jak: obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody;
- tworzenie pasów zieleni;
- wydawanie decyzji zezwalających na korzystanie ze środowiska i określających warunki jego korzystania.

Zadania powiatu dotyczą przede wszystkim:

- opracowania powiatowego programu ochrony środowiska;
- zachowania i zwiększania zasięgu przestrzennego kompleksów leśnych, w tym:
 - wdrażania programu zalesień,
 - realizacji wielofunkcyjnego, zrównoważonego modelu gospodarki leśnej (wg planów urządzania lasów);
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych (pozwolenia wodno-prawne) poprzez:

- ograniczanie i eliminacja zanieczyszczeń wód,
 - zapobieganie niekorzystnym zmianom naturalnych przepływów wody albo naturalnych poziomów zwierciadła wody;
- promowania ekologicznych kierunków i form zagospodarowania na obszarach o dużych wartościach środowiska przyrodniczego;
 - organizowania stanowisk ratownictwa przeciwpowodziowego;
 - racjonalnego gospodarowania surowcami mineralnymi (udzielanie koncesji na wydobycie kopaliny w ilości do 20 tys. m³ rocznie z obszaru o powierzchni do 2 ha oraz prowadzonej eksploatacji bez użycia materiałów wybuchowych).

W Programie określone zostały priorytetowe zadania, mające na celu realizację założonych celów ekologicznych. Ocenę ich realizacji przedstawiają poniższe tabele 1 - 15. Ocenę realizacji założonych zadań przeprowadzono według oceny jakościowej według następujących kategorii:

- zrealizowane;
- nie zrealizowane (w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań);
- w trakcie realizacji;
- zadanie ciągłe (zadanie realizowane corocznie);
- brak informacji.

3.1. Ocena realizacji celów i działań w zakresie jakości wód i stosunki wodne

Tabela 1 Stan realizacji celów i działań w zakresie jakości wód i stosunków wodnych

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
<i>Jakość wód i stosunki wodne</i>		
Ograniczanie i eliminowanie wykorzystania wód podziemnych (z wyjątkiem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i zastosowania technologicznego w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym)	nie zrealizowane	W latach 2004 -2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Optymalizacja zużycia wody do celów socjalno-bytowych i przemysłowych (propagowanie instalowania liczników zużycia wody oraz stymulacja do zmniejszania jej zużycia) Edukacja mieszkańców w zakresie możliwości i konieczności oszczędzania wody w gospodarstwach domowych	zadanie ciągłe	Podłączenie do sieci wodociągowe związane jest z koniecznością zainstalowaniem liczników zużycia wody, co stymuluje użytkowników do racjonalnego używania wody.
Uporządkowanie systemu odwodnień i melioracji wodnych podstawowych (z wyłączeniem melioracji szczegółowych)	w trakcie realizacji	Ekoregulacja Grabi - częściowo wykonana; WZMiUW
Efektywne poszukiwanie funduszy do realizacji zaplanowanych działań	zadanie ciągłe	Składanie wniosków do Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska (pozytywne rozpatrzenie)
Wspieranie działań zmierzających do likwidacji dopływu zanieczyszczeń do rzek (ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z terenów rolniczych, zurbanizowanych i przemysłowych, ograniczenie zanieczyszczeń spowodowanych niewłaściwą gospodarką odpadami, ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących ze spływów powierzchniowych w wyniku opadów atmosferycznych)	zadanie ciągłe	Realizacja zadania należy do kompetencji wielu instytucji jednostek. Poza tym jest to zadanie długofalowe, wiążące się także z odpowiednią edukacją ekologiczną w tym zakresie
Eliminacja nieszczelnych zbiorników gromadzenia ścieków (szamb), kontrola wywozu ścieków bytowo – gospodarczych na terenach nieskanalizowanych	zadanie ciągłe	Kontrole prowadzone przez Straż Miejską
Eliminacja zanieczyszczeń wymywanych przez opady atmosferyczne poprzez zorganizowany odbiór wód opadowych z terenów przemysłowych i zurbanizowanych oraz budowę urządzeń oczyszczających ścieki deszczowe	zadanie ciągłe	Obecnie niemal wszystkie wyloty kanalizacji deszczowej posiadają pozwolenia wodno-prawne i spełniają określone w nich wymagania
Eliminacja zanieczyszczenia brzegów zbiorników i cieków odpadami zdeponowanymi na tzw. „dzikich wysypiskach”	zadanie ciągłe	Obiekty te likwidowane są na bieżąco. W 2006 r. zlikwidowano 6 „dzikich wysypisk”- koszt 13 400 zł.
Inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń dopływających do rzek na terenie całej zlewni, przegląd wydanych pozwoleń wodno – prawnych na odprowadzanie ścieków	zadanie ciągłe	Po zgłoszeniu o zanieczyszczeniu przeprowadzana jest kontrola, w tym także przez WIOŚ. Kontrola pozwoleń wodno – prawnych przez Starostwo Powiatowe
Ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko zanieczyszczeń obszarowych i punktowych, pochodzących z działalności rolniczej, szczególnie zaś opracowanie i wdrożenie programu działań na rzecz ograniczenia spływu zanieczyszczeń azotowych (stanowiska do składowania obornika, zastosowania rolniczego ścieków i osadów),	zadanie ciągłe	szkolenia, kontrole. O fundusze na budowę płyt obornikowych można się ubiegać do WFOŚiGW
Edukacja ekologiczna rolników i osób uprawiających ziemię w celu uświadamiania szkodliwości nadmiernego stosowania środków ochrony roślin, nawozów sztucznych i naturalnych	zadanie ciągłe	Szkolenia organizowane przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego,
Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Orchowie	w trakcie realizacji	W trakcie opracowywania projekt budowlany.

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
Inwentaryzacja stanu sieci wodociągowej	zadanie ciągle	proceed MPWiK
Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz sieci wodociągowej poprzez wymianę urządzeń wodociagowych znajdujących się w złym stanie technicznym.	w trakcie realizacji	Rozbudowywane ujęcie wody w Bałuczu,
Budowa sieci wodociągowej	zadanie ciągle	zgodnie z planem zadań, obecnie trwają prace budowlane we Wronowicach
Regulacja ciśnienia i sterowanie siecią wodociagową	zadanie ciągle	proceed MPWiK, łączenie ujęć wody
Zmniejszenie awaryjności sieci wodociagowej poprzez stosowanie nowoczesnych materiałów i rozwiązań technicznych oraz intensyfikację napraw bieżących	w trakcie realizacji	realizowane przez MPWiK, zaplanowana przebudowa magistrali wodociagowej od ujęcia wody w Ostrowie
Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej (ewentualna możliwość rozdzielania istniejącej sieci sanitarnej i deszczowej)	zadanie ciągle	W ul. Broniewskiego, Sienkiewicza, Prusa, Słoneczna istniała kanalizacja deszczowa, została zbudowana kanalizacja sanitarna.
Wymiana odcinków kanalizacji będących w złym stanie technicznym	w trakcie realizacji	realizowane przez MPWiK
Modernizacja gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych oraz wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych	brak informacji	-
Rozbudowa Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łasku	nie zrealizowane	Do realizacji; ujęte w planach na lata 2011-2014
Budowa systemu oczyszczania ścieków opadowych, szczególnie z terenów zurbanizowanych i przemysłowych	nie zrealizowane	Załączone są wyniki pomiarów z wylotów rowów

Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi należą do priorytetów przyjętych przez gminę. Zadania realizowane w tym zakresie są zadaniami długofalowymi i bardzo kosztownymi, a ich realizacja w dużej mierze zależy od możliwości finansowych gminy (zapewnienie niezbędnego wkładu w realizacji projektów). Analiza przyjętych celów ekologicznych w kontekście stanu faktycznego i prawnego wskazuje na to, że zadania zostały określone prawidłowo. Stan realizacji zadań wraz z poniesionymi kosztami przedstawia tabela 2. W latach 2004 – 2007 na inwestycje w tym zakresie wydano ponad 4 220 415 PLN. W dużej mierze zadania te były realizowane przy pomocy środków finansowych pochodzących z WFOŚiGW. Realizacja części zadań ze względu na nie możliwość pozyskania środków finansowych została przesunięta na późniejsze terminy (np. rozbudowa Miejskiej Oczyszczalni ścieków w Łasku).

Inwestycje dotyczące systemu zaopatrzenia w wodę są realizowane na bieżąco w postaci m.in. modernizacji i wymiany sieci, rozbudowę sieci wodociagowych oraz urządzeń zaopatrzenia w wodę (stacje uzdatniania wody), których celem jest wyeliminowanie

i zmniejszenie strat wody. Zadania w zakresie systemu monitoringu jakości wód płynących i wglebnych oraz monitoringu jakości wody dostarczanej przez wodociągi są zadaniami ciągłymi i realizowane są w prawidłowy sposób.

3.1.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu poprawy jakości wód i stosunków wodnych

Tabela 2 Stan realizacji zadań z zakresu poprawy jakości wód i stosunków wodnych

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań w latach [PLN]				Źródła finansowania (% udział)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej: -przepompownia, kanał tłoczny w ul. Zachodniej i Północnej: ul. Narutowicza, Sienkiewicza, Prusa	2004 - 2010	Urząd Miejski MPWiK	437.307	268.616	237.260	-	60% WFOŚiGW - 5710.000	100%
	Wola Łaska, Teodory, Gorczyn	2004 - 2010	Urząd Miejski MPWiK						do realizacji
2.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej w Łasku Kolumnie	2003 - 2008	Urząd Miejski MPWiK	664.627	189.346	-	-	34% WFOŚiGW - 288.952	zrealizowano 45%
3.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej do wsi Wiewiórczyn	2001 - 2007	Urząd Miejski MPWiK	602.320	144.131	-	-	69% WFOŚiGW - 512.840	zrealizowano 65%
4.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej do wsi Orchów	2005 - 2010	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	w trakcie opracowywania projekt budowlany
5.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi Okup	2005 - 2010	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	do realizacji
6.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej w ul. Warszawskiej w Łasku	2006-2007	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	bd
7.	Wykonanie kolektora sanitarnego w ul. Kilińskiego i Łąkowej	2003 - 2010	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	w trakcie opracowywania projekt budowlany
8.	Wykonanie kanalizacji deszczowej w ul. Broniewskiego, Kasprowicza, Czarnieckiego	2004	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	bd
9.	Wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi Wronowice	2004 - 2005	Urząd Miejski MPWiK	701.052	164.105	-	-	48% WFOŚiGW - 411.846	100%

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań w latach [PLN]				Źródła finansowania (% udział)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
10.	Budowa wodociągu w miejscowości Krzucz: 4768 m i 28 przyłączy o długości 1607 m	2005	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	w trakcie opracowywania projekt budowlany
11.	Budowa wodociągu w miejscowości Rembów: 2000 m i 16 przyłączy	2006	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	do realizacji
12.	Budowa wodociągu we wsi Aleksandrówek: 1600 m i 25 przyłączy	2007	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	do realizacji
13.	Spinka wodociągu do wsi Remiszew i Wrzeszczewice	2004-2005	Urząd Miejski MPWiK	99.445	-	-	-	środki własne	100%
14.	Budowa wodociągu do wsi Grabina: 3000 m i 15 przyłączy	2004-2005	Urząd Miejski MPWiK	-	-	199.992	-	35% WFOŚiGW - 70.000	100%
15.	Budowa wodociągu we wsi Wronowice (za Gorzelnią)	2004-2005	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	jest realizowane przez MPWiK
	Budowa wodociągu we wsi Zielęcice	2004	Urząd Miejski MPWiK	455.028	-	-	-	66% WFOŚiGW - 302.845	100%
16.	Budowa wodociągu we wsi Rokitnica: 15 000 m i 300 przyłączy	2006-2009	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	do realizacji
17.	Eliminacja nieszczelnych zbiorników gromadzenia ścieków (szamb), kontrola wywozu ścieków bytowo – gospodarczych i przemysłowych na terenach nieskanalizowanych	2004 - 2007	Urząd Miejski	-	-	-	-	-	kontrole realizowane przez Straż Miejską
18.	Likwidacja nielegalnych wylotów sieci kanalizacyjnej do cieków wodnych	2004 - 2007	Urząd Miejski MPWiK	-	-	-	-	-	kontrolowane

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań w latach [PLN]				Źródła finansowania (% udział)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
19.	Uporządkowanie systemów odwodnieniowych – modernizacja rowów odwadniających	2004 - 2007	Urząd Miejski	-	8.164,24	700	2.745		realizowane
20.	Zbiornik wodny na rzece Pisi – Kapielisko Łask	2003-2007	Urząd Miejski	732	-	-	-	środki własne	do realizacji
21.	Rekultywacja składowiska odpadów w Orchowiu	2004 -2010	Urząd Miejski, inwestorzy prywatni	18.389	-	26.456	-	środki własne	w trakcie opracowywania projekt budowlany
22.	Rozbudowa Miejskiej Oczyszczalni Ścieków II etap	2007	MPWiK	bd	bd	bd	bd		modernizacja punkt odbioru ścieków, całodobowe urządzenia pomiarowe na wlocie i wylocie
23.	Odmulanie, regulacja i renowacja koryt rzek i kanałów melioracyjnych	2004 - 2007	WZMiUW	bd	bd	bd	bd		realizowana ekoregulacja rzeki Grabi
24.	Opracowanie Programu gospodarki wodno – ściekowej dla gminy Łask	2004 - 2007	Urząd Miejski	-	-	-	-	środki własne	w trakcie opracowywania
Łączny koszt				2 978 900	774 362,24	464 408,0	2 745		

3.2. Ocena realizacji celów i działań w zakresie powietrza atmosferycznego

Tabela 3 Stan realizacji celów i działań w zakresie powietrza atmosferycznego

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
Ochrona powietrza		
Rozbudowa lub łączenie systemów ciepłowniczych w celu racjonalizacji wykorzystania energii pierwotnej paliw	w trakcie realizowane	zgodnie z planem zadań
Hermetyzacja procesów technologicznych	zadanie ciągłe	działania podejmowane są przede wszystkim przez właścicieli zakładów. Brak jest informacji na temat podjętych działań w tym zakresie
Likwidacja źródeł emisji niezorganizowanej na terenie zakładów	zadanie ciągłe	działania podejmowane są przede wszystkim przez właścicieli zakładów. Brak jest informacji na temat podjętych działań w tym zakresie
Wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu środowiska naturalnego	zadanie ciągłe	działania podejmowane są przede wszystkim przez właścicieli zakładów. Brak jest informacji na temat podjętych działań w tym zakresie. Badania kontrolne w zakładach stwarzających szczególne zagrożenia prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Przestrzeganie przez poszczególne zakłady norm odnośnie emisji zanieczyszczeń	zadanie ciągłe	przestrzeganie norm zawartych w pozwoleniach emisyjnych
Promowanie i wdrażanie nowoczesnych, energooszczędnych technologii	zadanie ciągłe	realizowane poprzez stosowanie Najlepszych Dostępnych Technik
Promowanie zakładów wdrażających projekty Czystej Produkcji i norm zarządzania środowiskowego (np. ISO zrealizowane zadanie ciągłe 000)	zadanie ciągłe	gmina wdrażać poprzez wydawanie decyzje
Optymalizacja warunków ruchu drogowego przy wykorzystaniu podstawowych narzędzi inżynierii ruchu, zapewniających zwiększenie płynności i przepustowości drogowej	zadanie ciągłe	realizacja zadań poprzez zarządców dróg
Podwyższenie standardów technicznych infrastruktury drogowej, zwłaszcza w obszarach gęstej zabudowy mieszkalnej	zadanie ciągłe	przebudowa i modernizacja dróg
Wprowadzenie stref ograniczonego ruchu lub całkowitej eliminacji pojazdów z wybranych części ulic i rejonów gminy	nie zrealizowane	monitoring nie wykazał szczególnie dużych przekroczeń dla powietrza i hałasu
Stosowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w komunikacji i pojazdach	zadanie ciągłe	zadanie długofalowe, wymagające olbrzymich nakładów finansowych. Realizacja zadań przede wszystkim w kompetencji przewoźników i właścicieli pojazdów. Brak informacji na ten temat.
Stosowanie w pojazdach benzyny bezołowiowej, biopaliw i gazu	zadanie ciągłe	realizacja zadań przez właścicieli pojazdów. Brak jest danych na temat stosowania ekologicznych paliw
Doposażenie stacji diagnostycznych w zakresie przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar emisji gazów silnikowych, propagowanie i wspieranie akcji kontroli stanu technicznego pojazdów	zadanie ciągłe	autoryzowane stacje diagnostyczne dysponują sprzętem spełniającym standardy ekologiczne
Eliminacja z ruchu pojazdów nie spełniających obowiązujących norm ekologicznych	zadanie ciągłe	nie ma statystycznych informacji na temat wycofywania pojazdów nie spełniających norm ekologicznych. Jedynym wskaźnikiem

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
		może być rejestr samochodów wyrejestrowanych z terenu gminy, aczkolwiek nie obrazuje to w pełni całości problemu, gdyż część samochodów jest eliminowana ze środowiska w sposób nielegalny
Promowanie alternatywnego transportu ekologicznego	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Systematyczne usprawnianie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Promowanie proekologicznych zachowań właścicieli samochodów (np. Dzień bez samochodu, korzystanie ze środków transportu publicznego, korzystanie kilku osób z jednego pojazdu)	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Budowa systemu ciągów pieszo – rowerowych	realizowane	zbudowana ścieżka w Kolumnie
Spalanie węgla o korzystnych dla środowiska parametrach, m.in. takich jak: zmniejszona zawartość siarki, niska zawartość popiołu, wysoka wartość opałowa	brak informacji	nie ma rzetelnych informacji na temat jakości spalanego węgla, niemniej istotne jest że coraz większa liczba mieszkańców przechodzi na paliwa proekologiczne
Przechodzenie na paliwo olejowe lub gazowe	zadanie ciągle	rozbudowa gazociągu, kotłownie gazowe
Dążenie do zmniejszenia strat energii wytworzonej, głównie cieplnej, poprzez: - uszczelnienie i usprawnienie sieci przesyłowych - poprawę parametrów energetycznych budynków, w szczególności mieszkalnych (termoizolacja, modernizacja węzłów cieplnych),	w trakcie realizacji	zgodnie z planem zadań
Zwiększenia produkcji energii cieplnej z gazu po sporządzeniu analizy opłacalności ekonomicznej przedsięwzięcia	w trakcie realizacji	zgodnie z planem zadań
Modernizacja ogrzewania komunalnych zasobów mieszkaniowych, administracyjnych i oświatowych	w trakcie realizacji	zgodnie z planem zadań
Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym gminy	w trakcie realizacji	założone solary na blokach spółdzielni mieszkaniowej.
Likwidacja lub modernizacja lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym lub likwidacje indywidualnych pieców na paliwo stałe	zadanie ciągle	zadanie realizowane przez użytkowników indywidualnych
Wspieranie wykorzystania źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii	w trakcie realizacji	zakładane są solary,
Termoizolacja elewacji budynków i elementów stolarki okiennej i drzwi	w trakcie realizacji	zgodnie z planem zadań
Stosowanie w budownictwie materiałów o wysokim współczynniku izolacyjności cieplnej	zadanie ciągle	stosowane przy modernizacjach oraz indywidualnie przez mieszkańców
Edukacja ekologiczna mieszkańców dotycząca oszczędnego zużycia energii cieplnej i elektrycznej oraz korzystania z proekologicznych nośników energii	zadanie ciągle	w latach 2004 – 2006 nie prowadzono edukacji w tym zakresie
Zorganizowanie punktu informacji, gdzie zainteresowani mogliby uzyskać informacje, jakie należy spełnić warunki, aby uzyskać dofinansowanie lub kredyt na preferencyjnych warunkach np. z WFOŚiGW, Banku Ochrony Środowiska SA lub Banku Gospodarstwa	zadanie ciągle	utworzony wydział Promocji i Funduszy

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
Krajowego - na termorenowację budynków i modernizację kotłowni i palenisk domowych		
Monitoring jakości powietrza na terenie gminy	zadanie ciągle	prowadzony był od maja 2006 do kwietnia 2007. Zadania z zakresu monitoringu środowiska pełni WIOŚ
Określenie ewentualnych obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza, szczególnie wokół zakładów przemysłowych i w centrum miasta Łask	nie zrealizowane	brak przekroczeń

Realizacja celów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Wszystkie nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu. Brak jest w tym zakresie szczegółowych danych. Warto podkreślić fakt, że na terenie miasta i gminy prowadzone są działania w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (patrz tabela powyżej). Na terenie gminy podjęto szereg działań mających na celu termomodernizację obiektów użyteczności publicznej. Konkretnie zadania przedstawiono w tabeli 4. Koszt zadań polegających na termomodernizacji w latach 2004 – 2007 to 7 004 455 PLN.

Monitoring jakości powietrza prowadzony jest corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie i prowadzony jest zgodnie z wymogami ochrony środowiska. Dodatkowo monitoring powietrza został zlecony przez Urząd Miejski w Łasku i był prowadzony od 11.05.2006 r. do 30.04.2007 r.

3.2.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu powietrza atmosferycznego

Tabela 4 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Modernizacja systemu ciepłowniczego na osiedlu Sobieskiego w Łasku: Modernizacja kotłowni przy ul. Polnej 1, Modernizacja dystrybucyjnej sieci ciepłej Likwidacja kotłowni przy ul. Jana Pawła II	2004 - 2006	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Łaska Spółdzielnia Mieszkaniowa	bd	bd	bd	bd		Zadania zrealizowane
	Termomodernizacja Domu Kultury, Przedszkola nr 1 i nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1 termomodernizacja budynków mieszkaniowych ul. Polna 11, ul. Skłodowskiej 3, 5, 7		Urząd Miejski		3.035.461			Ekofundusz - 692.994 NFOŚiGW - 390.500 WFOŚiGW - 640.000 środki włas.- 1.311.967	100 %
	Gimnazjum nr 1		Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli		I etap 291.126	II etap 252.016	III etap 214.000		60% -stan na IX 2007 r.
2.	Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 6, modernizacja węzła ciepłego	2007	Urząd Miejski inwestorzy prywatni		1.150.049	868.543	947.000	Ekofundusz - 1.189.771 WFOŚiGW - 946.562 środki własne - 829.259	100 % -stan na IX 2007 r.
3.	Termomodernizacja budynku Gimnazjum nr 2 kolektory słoneczne na budynkach mieszkaniowych	2005 - 2006	Urząd Miejski inwestorzy prywatni						100 % -stan na IX 2007 r.
4.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Okupie	2006	Urząd Miejski inwestorzy prywatni	-	-	-	-		Do realizacji od 2008 r.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
5.	Termomodernizacja wraz z modernizacją węzła ciepłego szkoły podstawowej w Wiewiórczynie	2007	Urząd Miejski inwestorzy prywatni, Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli				246.260		15% -stan na IX 2007 r.
6.	Budowa ścieżek rowerowych	2004 -2007	Urząd Miejski	bd	bd	bd	bd		Ścieżka rowerowa w Kolumnie przy drodze krajowej nr 14
7.	Baza danych dotycząca źródeł zorganizowanej i rozproszonej emisji zanieczyszczeń do atmosfery	2004 - 2007	Urząd Miejski	bd	bd	bd	bd		bd
8.	Doposażenie stacji diagnostycznych w zakresie przyrządów pomiarowych umożliwiających pomiar emisji gazów silnikowych	2004 -2006	właściciele stacji	bd	bd	bd	bd		bd
9.	Kontrola pojazdów pod kątem dotrzymania wymaganych poziomów stężeń zanieczyszczeń w spalinach	2004 - 2007	Policja	bd	bd	bd	bd		bd
10.	Rozwój monitoringu powietrza	2004 - 2007	WSSE WIOŚ	bd	bd	bd	bd		bd
11.	Gazyfikacja miasta Łask	2004 - 2007	Urząd Miejski Inwestorzy prywatni	bd	bd	bd	bd		Realizowane w ramach potrzeb przez inwestorów
Łączny koszt				-	1 441 175*	1 120 559*	1 407 260		

*nie uwzględniono kosztów zadania Termomodernizacja Domu Kultury, Przedszkola nr 1i nr 3, Szkoła Podstawowa nr 1 termomodernizacja budynków mieszkaniowych ul. Polna 11, ul. Skłodowskiej 3, 5, 7 – 3 035 461 [PLN]

3.3. Ocena realizacji celów i działań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Tabela 5 Stan realizacji celów i działań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
Hałas		
Zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni (biologiczne ekrany akustyczne) wokół obiektów uciążliwości akustycznej	w trakcie realizacji	nowe nasadzenia i uzupełnienia pasów zieleni przy drogach gminnych
Stosowanie dźwiękochłonnych elewacji budynków	w trakcie realizacji	stosowane przy modernizacjach oraz indywidualnie przez mieszkańców
Wymiana stolarki okiennej na okna o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej właściwej ($R_w > \text{realizowane } 0\text{dB}$) w budynkach narażonych na ponadnormatywny hałas	w trakcie realizacji	stosowane przy modernizacjach oraz indywidualnie przez mieszkańców
Zintensyfikowanie działań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców poprzez: - opracowanie studium komunikacyjnego - poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy - zmianę organizacji ruchu - zwiększenie przepływności głównych dróg - ograniczenie ruchu ciężarowego w centrum miasta (budowa obwodnic miasta Łask) - poprawę stanu nawierzchni ulic - właściwą organizację robót budowlanych	nie zrealizowane	monitoring hałasu nie wykazał szczególnie dużych przekroczeń
Właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego	w trakcie realizacji	realizowane indywidualnie przez mieszkańców na zasadach zawartych w studium zagospodarowania przestrzennego lub warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
Ograniczanie hałasu w obiektach przemysłowych poprzez: - zastosowanie w zakładach przemysłowych automatyzacji i hermetyzacji procesu produkcji - montaż ekranów akustycznych wokół obiektów szczególnie uciążliwych - przebudowę instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych - skrócenie czasu pracy hałaśliwych urządzeń - dobór technologii produkcji o niskim poziomie hałasu - stosowanie obudów dźwiękochłonnych na urządzenia i maszyny emitujące wysoki poziom hałasu	zadanie ciągle	realizacja zadania leży gestii właścicieli zakładów, w dużej mierze zależy od możliwości finansowych przedsiębiorców. Z doświadczenia wynika, że w dużych zakładach przemysłowych gospodarka w tym zakresie prowadzona jest w sposób prawidłowy
Wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada przyjętym standardom	zrealizowane przez policję	-
Inwentaryzacja źródeł uciążliwości akustycznej	zadanie nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Reagowanie na skargi mieszkańców na ponadnormatywny hałas	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie odnotowano skarg na ponadnormatywny
Wprowadzanie do miejscowych planów	w trakcie	realizowane zgodnie z przepisami

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	realizacji	
Prowadzenie działalności edukacyjnej o zagrożeniu środowiska i zdrowia ludzkiego hałasem	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Promieniowanie elektromagnetyczne		
Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji nowych źródeł promieniowania niejonizującego	nie zrealizowane	lokalizacje wskazywane były przez inwestora, a w toku postępowania przy wydawaniu decyzji środowiskowej mieszkańcy mogli wnosić skargi i wnioski
Restrykcyjne przestrzeganie przepisów prawa w zakresie rozwiązań technicznych i lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	nie zrealizowane	-
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów związanych z zagrożeniem promieniowaniem niejonizującym	w trakcie realizacji	realizowane zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Badania pól elektromagnetycznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów	zadanie ciągle	badanie pól elektromagnetycznych zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 1230 dokonywane jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. PMŚ jest prowadzony przez WIOŚ. W latach 2004 – 2006 nie były na terenie gminy powadzone badania pól elektromagnetycznych
Inwentaryzacja i kontrola źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu	zadanie ciągle	inwentaryzacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy
Inwentaryzacja terenów o stwierdzonych przekroczeniach dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych z podziałem na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i tereny dostępne dla ludności	nie zrealizowane	na terenie gminy nie stwierdzono występowania obszarów o przekroczonych dopuszczalnych poziomach pól elektromagnetycznych
Utworzenie rejestru obszarów, na których stwierdzono występowanie przekroczenia wielkości dopuszczalnych pól elektromagnetycznych	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie zaszła potrzeb stworzenia takiego rejestru
Wyznaczanie stref ograniczonego użytkowania wokół tych urządzeń emitujących promieniowanie niejonizujące, gdzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów promieniowania	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie zaszła potrzeb stworzenia strefy ograniczonego użytkowania wokół tych urządzeń
Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, gospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przez promieniowaniem elektromagnetycznym	zadanie ciągle	-

Hałas jest obecnie najpowszechniejszym zanieczyszczeniem środowiska naturalnego. Na jego oddziaływanie narażona jest największa liczba osób, chodzi tu przede wszystkim o hałas pochodzący ze środków transportu. Przeprowadzony monitoring nie wykazał hałasu szczególnie dużych przekroczeń nie oznacza to jednak, że hałas na terenie gminy nie stanowi problemu. Aby doprowadzić klimat akustyczny do stanu wyznaczonego prawem, trzeba

olbrzymich nakładów finansowych i długiego czasu realizacji, dlatego w sprawozdaniu, które faktycznie obejmuje niecałe trzy lata, trudno mówić o wymiernych skutkach realizacji założonych kierunków działań.

Zagadnienie związane z promieniowaniem elektromagnetycznym, należą do najmniej rozpoznanych w powiecie. Konieczne jest kontrolowanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego wokół źródeł emisji (zadanie Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska).

3.3.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Tabela 6 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (%udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Opracowanie map akustycznych dla obszarów położonych wzdłuż dróg, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie na środowisko	2005	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	bd	bd	bd	bd		przeprowadzony monitoring hałasu wykazał, iż w dzień występują okresowo niewielkie przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu, natomiast w porze nocnej dopuszczalny poziom hałasu jest stale przekraczany, jednakże nie są to duże przekroczenia
2.	Opracowanie programów ograniczania hałasu na obszarach, na których poziom hałasu przekracza dopuszczalną wartość	2006 - 2007	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Urząd Miejski	bd	bd	bd	bd		j.w.
3.	Budowa zabezpieczeń przed uciążliwościami akustycznymi np. osłon, ekranów akustycznych	2004 - 2007	Urząd Miejski						nie realizowane (nie ma znaczących przekroczeń)
4.	Zwiększanie ilości izolacyjnych pasów zieleni wzdłuż dróg	2004 - 2007	Urząd Miejski						zadanie realizowane (związane z pkt 7 tabeli powierzchnia terenu i gleby)
5.	Odnowa i wymiana taboru autobusów ZKM	2005 - 2007	UM, Zakład Komunikacji Miejskiej	bd	bd	bd	bd		zadanie w trakcie realizacji

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
6.	Działania edukacyjne promujące transport zbiorowy i alternatywny (rowery)	2004 - 2007	UM, Zakład Komunikacji Miejskiej, media szkoły	bd	bd	bd	bd		bd

Promieniowanie elektromagnetyczne

Tabela 7 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Badania pól elektromagnetycznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów	2004 - 2007	WIOŚ operatorzy anten	bd	bd	bd	bd		bd
2.	Inwentaryzacja i kontrola źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy	2005	Urząd Miejski WIOŚ	bd	bd	bd	bd		bd
3.	Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów związanych z zagrożeniem promieniowaniem niejonizującym	2004 - 2007	Urząd Miejski	bd	bd	bd	bd		bd

3.4. Ocena realizacji celów i działań w zakresie poważnych awarii i zagrożeń naturalnych

Tabela 8 Stan realizacji celów i działań w zakresie poważnych awarii i zagrożeń naturalnych

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
<i>Poważne awarie i zagrożenia naturalne</i>		
Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęsk żywiołowych	zadanie ciągle	utrzymywany magazyn przeciwpowodziowy. Sprawna realizacja działania zależy od gotowości służb do tego przystosowanych
Wdrażanie zasad i zaleceń zawartych w Planie operacyjnym ochrony przed powodzią województwa Łódzkiego	zrealizowane	plan operacyjny ochrony przed powodzią gminy Łask z 2005 r.
Aktualizacja listy obiektów mogących być przyczyną poważnej awarii (zakłady i instalacje o zwiększonym i dużym stopniu ryzyka) oraz wyegzekwowanie od nich sporządzenia: raportów o bezpieczeństwie oraz planów operacyjno-ratowniczych, prewencyjnych programów zapobiegania awariom, opracowanie i wdrożenie systemu bezpieczeństwa w zakładach o dużym ryzyku	zadanie ciągle	w chwili obecnej na terenie gminy nie ma zakładów o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii
Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji	zadanie ciągle	w chwili obecnej na terenie gminy nie ma zakładów o zwiększonym i o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów ochrony przeciwpowodziowej	zadanie ciągle	uwzględniane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łask
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń w zakresie poważnych awarii		w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łask uwzględniane zostały zagrożenia naturalne (np. tereny zalewowe)
Promowanie systemu ubezpieczeń ekologicznych dla obiektów i działań, które w sytuacji awaryjnej będą wymagać sfinansowania działań ratowniczych i naprawczych	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla mieszkańców gminy o możliwości zapobiegania i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii lub klęsk żywiołowych	nie zrealizowane	w latach 2004 – 2006 nie podjęto działań w tym zakresie
Przeprowadzanie szkoleń dla odpowiedzialnych służb oraz podmiotów stwarzających ryzyko dotyczących zapobiegania, minimalizacji ryzyka i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii	zadanie ciągle	-
Kontrola nad załadunkiem, transportem i rozładunkiem materiałów niebezpiecznych w celu zapobiegania potencjalnym poważnym awariom	brak informacji	działanie trudne do zrealizowania, gdyż załadunek, transport i rozładunek materiałów niebezpiecznych w większości przypadków nie jest zgłaszany do odpowiednich służb
Kontrola stanu technicznego pojazdów przeznaczonych do przewozu substancji niebezpiecznych	brak informacji	nie ma statystyk na ten temat, co jest wynikiem tego, że działalność ta nie jest często zgłaszana do odpowiednich służb
Wyznaczenie optymalnych (najbezpieczniejszych) tras dla przewozu substancji niebezpiecznych	brak informacji	trasy przewozu materiałów niebezpiecznych powinny odbywać się na trasach poza gęsta zabudową, niestety nie jest to możliwe, gdyż wiele

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
		zakładów dla których funkcjonowania takie materiały są niezbędne znajdują się właśnie w takich strefach

Cele w tym zakresie są realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zadania z zakresu ochrony przed zagrożeniami naturalnymi są zadaniami ciągłymi i wymagają stałego nadzoru służb do tego uprawnionych.

3.4.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresy poważnych awarii i zagrożeń naturalnych

Tabela 9 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Aktualizacja listy instalacji stanowiących potencjalne zagrożenia środowiska i życia ludzi na terenie gminy	2004	Urząd Miejski Starostwo Powiatowe Straż Pożarna WIOŚ	bd	bd	bd	bd	zadnie realizowane przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Łask	
2.	Uzupełnianie sprzętu i materiałów dla służb ratowniczych	2004 - 2007	Straż Pożarna	bd	bd	bd	bd	jednostka wyposażona jest w sprzęt do reagowania w przypadku nie-wielkich awarii (np. sorbenty). W przypadku dużej awarii powiadamiana jest jednostka ratownictwa chemicznego z Łodzi	
3.	Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii	2004 - 2007	WIOŚ Straż Pożarna	bd	bd	bd	bd	zadnie realizowane przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Łask	
4.	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń w zakresie poważnych awarii	2004 - 2007	Urząd Miejski	bd	bd	bd	bd	w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łask uwzględniane zostały zagrożenia naturalne (np. tereny zalewowe)	

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
5.	Informowanie społeczeństwa gminy o wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych lub zagrożeń naturalnych	2004 - 2007	Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Straż Pożarna, Policja, szkoły, media	bd	bd	bd	bd		poprzez media
6.	Działania edukacyjne dla ogółu ludności gminy w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub zagrożenia naturalnego i zapobiegania im	2004 - 2007	Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Straż Pożarna, Policję, szkoły, media	bd	bd	bd	bd		bd
7.	Przeprowadzanie szkoleń dla odpowiedzialnych służb oraz podmiotów stwarzających ryzyko dotyczących zapobiegania, minimalizacji ryzyka i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii	2004 – 2007	Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Straż Pożarna, Policja, szkoły, media	bd	bd	bd	bd		bd
8.	Kontrola nad załadunkiem, transportem i rozładunkiem materiałów niebezpiecznych w celu zapobiegania potencjalnym poważnym awariom	2004 - 2007	Policja	bd	bd	bd	bd		bd
9.	Rozwój i wspieranie Centrum Powiadamiania Kryzysowego	2004 - 2007	Straż Pożarna, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe	bd	bd	bd	bd	Pracownicy urzędu na bieżąco sprawdzają poziom wody w rzece Grabi.	bd

3.5. Ocena realizacji celów i działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu

Tabela 10 Stan realizacji celów i działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu

Nazwa zadanie	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
<i>Lasy</i>		
Aktualizacja ewidencji gruntów rolnych pod kątem możliwości ich zalesienia	w trakcie realizacji	starostwo
Zalesianie gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych	w trakcie realizacji	starostwo
Ujęcie granicy rolno-leśnej w planach zagospodarowania przestrzennego	w trakcie realizacji	uwzględniane w studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łask
Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości społeczeństwa (w tym pracowników leśnictwa) w zakresie celów i korzyści trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej, rozwój edukacji i nauk leśnych	brak informacji	starostwo
Współdziałanie leśnictwa z samorządami i administracją państwową	brak informacji	starostwo
<i>Obszary chronione i tereny zieleni urządzonej</i>		
Wytypowanie obiektów przyrodniczych do utworzenia użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych	zadanie zrealizowane	opracowana inwentaryzacja przyrodnicza
Utworzenie użytków ekologicznych, obszarów chronionego krajobrazu i rezerwatów przyrody	nie zrealizowane	
Sporządzenie waloryzacji przyrodniczej dla gminy	zadanie zrealizowane	opracowania w 2005 i 2006 r.
Budowa przejść dla zwierząt pod trasami komunikacyjnymi	nie zrealizowane	bardzo sporadyczne wtargnięcia dzikich zwierząt na trasy komunikacyjne
Prowadzenie ciągłej edukacji ekologicznej na temat form ochrony przyrody	zadanie ciągle	zadanie realizowane okresowo, często przy okazji akcji ekologicznych, np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi; poprzez artykuły lub w szkołach przez nauczycieli
Włączenie organizacji i stowarzyszeń ekologicznych „non profit” do współpracy w ochronie czynnej obiektów i obszarów przyrodniczych w ramach edukacji ekologicznej	nie zrealizowane	nie były poszukiwane organizacje i stowarzyszenia ekologicznych typu „non profit”
Wprowadzanie stref zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych środowiskowo i krajobrazowo	zadanie ciągle	realizowane indywidualnie przez właścicieli obiektów
Konserwacja zieleni na terenach miejskich	zadanie ciągle	nowe nasadzenia, pielęgnacja istniejącej zieleni
Opracowanie i utworzenie dydaktycznych ścieżek przyrodniczych na terenach przyrodniczo cennych	w trakcie realizacji	ścieżki w Parku Miejskim są wskazane w dokumencie <i>Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Łasku</i> ; planowane do zrealizowania

Działania sformułowane w zakresie celu operacyjnego: ochrona przyrody i krajobrazu z uwzględnieniem wymogów UE, mają charakter działań ciągłych, a przewidywane wymierne efekty ich realizacji z całą pewnością nie mogą ujawnić się w trzyletnim horyzoncie czasowym. Priorytetem w tym zakresie jest konserwacja i utrzymanie zieleni urządzonej. Koszt tych zabiegów przedstawiono w tabeli 11.

Obecnie można stwierdzić, że kierunek działań jest tak obrany, że osiągnięcie zamierzonych celów jest możliwe

3.5.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresy ochrony przyrody i krajobrazu

Tabela 11 Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w zakresie ochrony starodrzewia i cennych obiektów przyrodniczych	2004 - 2007	Urząd Miejski Wojewódzki Konserwator Przyrody Wojewódzki Konserwator Zabytków	29.800,00 (konserwacja pomników przyrody i pielęgnacja starodrzewia na terenie m. i gm. Łask)				40% WFOŚiGW, 60% środki własny gminy	zadanie zrealizowane
2.	Promocja walorów przyrodniczych gminy	2004 - 2007	Urząd Miejski szkoły, media, organizacje turystyczne						zadanie zrealizowane (artykuły)
3.	Inwentaryzacja i waloryzacja obszarów przyrodniczo cennych	2005	Urząd Miejski		24.000,00 (rewaloryzacja Parku Miejskiego w Łasku)			środki własne	zadanie zrealizowane - stan na IX 2007 r.
					18.100,00 (inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza)	1.900,00 (inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza)	23.000,00 (inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza)	100% GFOŚiGW	
4.	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	2004 - 2007	Urząd Miejski Wojewoda Łódzki						zadanie realizowane
5.	Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody	2004 - 2007	Urząd Miejski						zadanie realizowane

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
6.	Nasadenia nowych drzew i krzewów	2004 - 2007	Urząd Miejski	30.000,00	36.600,00	35.000,00	32.500,00 (planowane)	40% WFOŚiGW, 60% środki własne	zadania ciągle realizowane
				+ 6.050,00	+ 10.000,00	+ 2.732,00		środki własne	
7.	Urządzanie, utrzymywanie i ochrona istniejącej zieleni urządzonej	2004-2007	Urząd Miejski	112.630,50	112.886,59	143.814,78	161.442,28	środki własne	
8.	Utrzymanie i poprawa infrastruktury na terenach zieleni miejskiej	2004 - 2007	Urząd Miejski						
9.	Utworzenie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych nad Grabią(ścieżki rowerowe, szlaki piesze, pola biwakowe, boiska sportowe)	2004 - 2007	Urząd Miejski					do realizacji przy zbiorniku Zajęczek	
Łączny koszt				178 480,5	201 586,59	183 446,78	216 942,28		

3.6. Ocena realizacji celów i działań w zakresie powierzchni terenu gleby

Tabela 12 Stan realizacji celów i działań w zakresie powierzchni terenu gleby

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis odjętych działań
<i>Powierzchnia terenu i gleby</i>		
Upowszechnianie zasad Dobrej praktyki rolniczej i rolnictwa ekologicznego	zadanie ciągle	szkolenia organizowane przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego, wyjazdy szkoleniowe
Ograniczenie czynników wpływających na degradację gleby i gruntów (głównie emisji przemysłowych i komunikacyjnych)	brak informacji	brak informacji o stanie gleb i gruntów oraz ich degradacji.
Rekultywacja gleb i gruntów zdegradowanych i zanieczyszczonych, przeznaczanie gleb zdegradowanych do zalesiania lub rekreacji	brak informacji	brak informacji o stanie gleb i gruntów oraz ich degradacji.
Prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów gleby lub ziemi oraz prowadzenie monitoringu gleb w cyklu pięcioletnim	nie zrealizowane	brak informacji o stanie gleb i gruntów oraz ich degradacji.
Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla mieszkańców dotyczących stanu zanieczyszczenia gleb i ich prawidłowego wykorzystania, głównie stosowania odpowiednich upraw i racjonalnego użycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych, ogródków działkowych i leśnych	zadanie ciągle	szkolenia organizowane przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego,

Analizując powyższą tabelę należy stwierdzić, że działania w tym zakresie nie są prowadzone w sposób prawidłowy i należałoby w przyszłości zintensyfikować działania w celu poprawy tego stanu rzeczy.

3.6.1. Stan realizacji zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych z zakresu powierzchni terenu i gleby

Tabela 13 Stan realizacji zadań z zakresu powierzchni terenu i gleby

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Aktualizacja i poszerzenie tematyki map glebowych o stopień zanieczyszczenia, sposoby nawożenia i wapnowania oraz przeciwdziałanie erozji	2004 - 2007	ARiMR, Izby Rolnicze	bd	bd	bd	bd		bd
2.	Upowszechnianie zasad Dobrej praktyki rolniczej i rolnictwa ekologicznego.	2004 - 2007	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	bd.	bd.	bd.	bd.	Budżet państwa	przeprowadzane są szkolenia i wyjazdy szkoleniowe, szkolenia dot. tworzenia grup producentów, wyjazdy na targi
			Urząd Miejski	10.293,71	12.925,53	13.868,24	9.224,28	Budżet gminy	
3.	Przeciwdziałanie degradacji chemicznej i mechanicznej gleb	2004 - 2007	Urząd Miejski podmioty oddziaływujące na środowisko	-	-	-	-		gmina przekazuje rolnikom oferty kopalń wraz z ceną wapna oraz informuje o możliwości prowadzenia badania gleb przez Stację Chemiczno-Rolniczą w Łodzi.
4.	Ograniczenie przeznaczania gleb cennych rolniczo na cele nierolnicze i nieleśne	2004 - 2007	Starostwo Powiatowe	bd	bd	bd	bd		bd
5.	Przeznaczanie gleb zdegradowanych do zalesiania lub rekultywacji w kierunku rekreacyjnym	2004 - 2007	Urząd Miejski inwestorzy	bd	bd	bd	bd		bd

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
6.	Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	2004 - 2007	Starostwo Powiatowe WIOŚ	bd	bd	bd	bd		bd
7.	Coroczna aktualizacja rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów gleby lub ziemi	2004 -2007	Starostwo Powiatowe WIOŚ	bd	bd	bd	bd		bd

3.7. Ocena realizacji celów i działań w zakresie ochrony zasobów kopalin

Tabela 14 Stan celów i działań w zakresie ochrony zasobów kopalin

Nazwa zadania	Stopień realizacji	Opis podjętych działań
Surowce mineralne		
Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin, szczególnie na terenach rolniczych o wysokiej bonitacji gleb i terenów leśnych	nie zrealizowane	brak informacji o nielegalnej eksploatacji kopalin.
Stworzenie programu rekultywacji terenów poeksploatacyjnych	nie zrealizowane	-

3.8. Ocena realizacji celów i działań w zakresie edukacji ekologicznej

Tabela 15 Stan realizacji celów, działań i zadań w zakresie edukacji ekologicznej

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
1.	Wspieranie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci i zwiększenie różnorodności prowadzonych działań	2004 - 2007	Urząd Miejski, szkoły	bd	bd	bd	bd		zachęcanie szkół do akcji „Sprzątanie Świata”. Wsparcie finansowe akcji i działań proekologicznych w szkołach. W szkołach przeprowadzane są konkursy, turnieje ekologiczne, a także organizowane zbiórki złomu i/lub makulatury.
2.	Organizacja szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji poświęconych ochronie środowiska	2004 - 2007	Urząd Miejski, firmy szkoleniowe,	bd	bd	bd	bd	koszty własne	udział pracowników wydziału
3.	Publikacje o stanie środowiska i programie ochrony środowiska	2004 - 2007	Urząd Miejski, firmy wydawnicze	bd	bd	bd	Panorama Łaska, wkładka ekologiczna		

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
4.	Organizacja imprez masowych związanych z ochroną środowiska: Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, Sprzątanie Świata.	2004 - 2007	Urząd Miejski, szkoły, media,	5.201,06	2.432,92	10.176,11	9.249,74	100% środki własne	w 2004 roku przeprowadzona była XI kampania „Sprzątanie Świata” pod hasłem „Ekologicznie proszę!”. W 2005 roku przeprowadzona była akcja „Sprzątanie Świata 2005”. W 2006 roku przeprowadzona była akcja „Sprzątanie Świata” pod hasłem „Selektywna zbiórka odpadów oraz likwidacja dzikich wysypisk”. W 2007r. przeprowadzona była akcja „Sprzątanie Świata” pod hasłem „Oszczędzaj. Wyłączaj. Odzyskuj. Świeć przykładem”
5.	Promocja działań związanych z ochroną środowiska: współdziałanie władz gminy z mediami, prezentacja pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony, itp.	2004 - 2007	Urząd Miejski, media,						Panorama Łaska
6.	Współpraca z ościennymi gminami w zakresie edukacji ekologicznej i wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców	2004 - 2007	Urząd Miejski						

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Realizatorzy	Koszty poniesione na realizację zadań [PLN]				Źródła finansowania (% udziału)	Procent zaawansowania realizacji na dzień 31.12 2006*
				2004	2005	2006	2007		
7.	Uruchomienie tematycznej strony internetowej lub bieżące informowanie na stronach internetowych Urzędu Miejskiego o stanie środowiska w gminie i działaniach podejmowanych na rzecz jego ochrony	2004 - 2007	Urząd Miejski						zadanie będzie wkrótce realizowane
8.	Promocja lokalnych walorów środowiska	2004 - 2007	Urząd Miejski, media						Panorama Łaska od początku swego istnienia (od marca 2002 roku)
9.	Współorganizowanie Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej	2004 - 2007	Starostwo Powiatowe, UM, Urzędy gmin						
10.	Opracowanie i wdrożenie Zintegrowanego Programu Edukacji Ekologicznej dla gminy Łask	2004 - 2005	Urząd Miejski						

Edukacja ekologiczna, czyli podnoszenie świadomości ekologicznej całego społeczeństwa, jest podstawowym warunkiem spełnienia założeń idei zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to zarówno młodego pokolenia, jak i ludzi dorosłych na wszystkich płaszczyznach życia. Edukacja ekologiczna należy do działań o charakterze ciągłym i długofalowym. Odnosząc się do zapisów *Programu ochrony środowiska dla gminy Łask*, należy podkreślić, że gmina nie wywiązuje się ze zdecydowanej większości działań przewidzianych do realizacji. Główna działalność w tym zakresie ogranicza się od organizacji corocznej imprezy „Sprzątanie Świata, której główny odbiorcom są dzieci i młodzież. W odniesieniu do pozostałych zadań należy stwierdzić, że nie są one realizowane w sposób zaprezentowany w *Programie*....

4. Przyczyny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem

- Działania służące realizacji określonych celów są realizowane, a rozbieżności dotyczą terminów ich realizacji i wynikają głównie z:
 - zbyt krótkiego horyzontu czasowego dla realizacji większości zadań,
 - opóźnień w procesie legislacyjnym lub brak mechanizmów m.in. stabilnego prawa , skutecznie wspierającego rozwój w pewnych dziedzinach,
 - zmiany priorytetów inwestycyjnych,
 - ograniczonych możliwości finansowych na realizację zadań.

5. Ocena systemu monitoringu realizacji planu gospodarki odpadami

Podstawą monitoringu realizacji Programu ochrony środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury techniczno – inżynierskiej. W poniższej tabeli przedstawiono analizę wskaźników zapisanych w Programie ochrony środowiska dla gminy Łask.

Tabela 16 Wskaźniki do oceny efektów realizacji Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Łask

WSKAŹNIKI			
WSKAŹNIKI STANU ŚRODOWISKA I ZMIANY PRESJI NA ŚRODOWISKO			
Lp.	Wskaźnik	Wartość wskaźnika - stan na 31.12.2006 r.	Wartość wskaźnika - stan na 31.12.2002 r.
1.	średnie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	801602,55 m ³	763100 m ³
2.	ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia	109985,4 m ³	bd
3.	udział ścieków przemysłowych nieoczyszczonych	100%	bd
4.	udział ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych siecią kanalizacyjną	83,3%	bd
5.	udział ścieków oczyszczonych biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków oczyszczonych	97%	bd
6.	ładunek BZT ₅ w oczyszczonych ściekach komunalnych	6,65 mgO ₂ /dm ³	8,9 mgO ₂ /dm ³
7.	ludność gminy korzystająca z sieci kanalizacyjnej	ok. 17470 / 60%	ok. 50%
8.	ludność obsługiwana przez oczyszczalnię	ok. 18600 / 65%	ok. 55%
9.	stopień wykorzystania odpadów komunalnych	bd	bd
10.	stopień wykorzystania odpadów przemysłowych	bd	bd
11.	wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	bd	bd
12.	wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza (bez CO ₂) z zakładów szczególnie uciążliwych	bd	bd
13.	udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii pierwotnej	bd	bd
14.	udział powierzchni terenów o przekroczonych wartościach dopuszczalnych stężeń podstawowych substancji zanieczyszczających powietrze	nie przekroczone standardy	bd
15.	lesistość (% ogólnej powierzchni jednostki administracyjnej)	ok.18%	ok.18%
16.	powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni jednostki administracyjnej)	ok. 25%	ok. 25%
17.	powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wymagających rekultywacji	bd	bd
WSKAŹNIKI ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ			
19.	liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno - informacyjnych	bd	bd

Z informacji zawartych w tabeli 16 wynika, że zaistniałe na przestrzeni lat 2002 - 2006 zmiany dotyczyły przede wszystkim ilości mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej. Dane za rok 2002 w większości są niepełne, dlatego też utrudniona jest analiza zmian oraz wskazanie tendencji. Na podstawie analizy wskaźników wydaje się, że rozwój sieci kanalizacyjnej powinien stanowić priorytet rozwoju gminy (oczywiście w miarę możliwości finansowych gminy).

Trzeba podkreślić, że wymienione wskaźniki nie odzwierciedlają w pełni stanu środowiska na terenie gminy Łask oraz presji na środowisko. W aktualizacji dokumentu proponuje się uszczegółowienie, rozszerzenie listy wskaźników, tak aby łatwo można było ocenić stan środowiska i wskazać tendencje na następne lata.

6. Analiza wydatków inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska i możliwości finansowania inwestycji w tym zakresie

6.1. Nakłady inwestycyjne

Z informacji zawartych w banku Danych Regionalnych (Główny Urząd statystyczny) wynika, że wydatki z budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w latach 2004 - 2006 przedstawiały się następująco:

- w roku 2004 – 4 346 041,00 PLN,
- w roku 2005 – 5 669 591,00 PLN,
- w roku 2006 – 6 601 524,29 PLN.

Ich szczegółową strukturę przedstawia tabela 17.

Tabela 17 Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w gminie Łask w latach 2004 -2006 w PLN

Rodzaj inwestycji	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
Ogółem	4 346 041,00	5 669 591,00	6 601 524,29
wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	2 281 425,00	2 207 721,00	2 219 180,10
wydatki majątkowe ogółem	2 064 616,00	3 461 870,00	4 382 344,19
zakłady gospodarki komunalnej	0	0	0
oczyszczanie gminy	754 127,00	558 303,00	712 654,34
utrzymanie zieleni w gminie	230 931,00	248 631,00	260 380,79
oświetlenie ulic, placów i dróg	1 226 587,00	1 285 919,00	1 056 879,27
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	0	0	0
gospodarka ściekowa i ochrona wód	0	0	0
gospodarka odpadami	0	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych (www.stat.gov.pl)

Z zestawionych powyżej danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największe wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska zostały poniesione w 2006 roku. Największe nakłady w całym okresie sprawozdawczym przeznaczano na oświetlenia ulic, placów i dróg i w drugiej kolejności – na oczyszczanie gminy oraz utrzymanie zieleni.

Strukturę nakładów inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska przedstawia tabela 18.

Tabela 18 Struktura nakładów inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska w Mieście i Gminie Łask (dane Bank Danych Regionalnych) w latach 2004 - 2006 w tys. PLN

NAKLADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WG KIERUNKÓW INWESTOWANIA			
Wydatki inwestycyjne na gospodarkę wodną wg kierunków inwestowania			
	2004	2005	2006
ogółem	708,5	214,7	619,5
ujęcia i doprowadzenia wody	667,2	87,5	361,2
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	41,3	127,2	18,1
zbiorniki wodne	0	0	0
regulacja i zabudowa rzek i potoków	0	0	240,2
obwałowania przeciwpowodziowe	0	0	0
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych	0	0	0
Zmniejszenie hałasu i wibracji			
ogółem	0	0	0
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu			
ogółem	0	0	0
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu			
ogółem	301,0	165,9	9,3
zapobieganie zanieczyszczeniom razem	301,0	165,9	9,3
zapobieganie zanieczyszczeniom nowe techniki i technologie spalania paliw	285,0	165,9	9,3
zapobieganie zanieczyszczeniom modernizacja kotłowni i ciepłownictwa	285,0	165,9	9,3
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym			
ogółem	0	0	0
Działalność badawczo – rozwojowa			
ogółem	0	0	0
Gospodarka ściekowa i ochrona wód			
ogółem	2 574,7	875,9	355,2
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	2 546,2	788,5	350,5
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody opadowe	0	87,4	0
oczyszczalnie ścieków przemysłowych	0	0	0
oczyszczalnie ścieków komunalnych	28,5	0	4,7
Gospodarka odpadami			
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleby, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	0	0	23,6
Gospodarka odpadami ogółem	65,0	0	0
Zbieranie odpadów i ich transport	65,0	0	0
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska			
ogółem	212,9	71,6	42,3
oszczędzanie energii	212,9	71,6	42,3

Źródło: Bank danych Regionalnych (www.stat.gov.pl)

Z powyższego zestawienia wynika, że w latach 2004 - 2006 największe, nakłady inwestycyjne w Gminie Łask zostały przeznaczone na gospodarkę ściekową i ochronę wód oraz gospodarkę wodną, w tym na ujęcia i doprowadzanie wody oraz budowę i modernizacje stacji uzdatniania wody. Także dość duże nakłady spożytkowano na ochronę powietrza atmosferycznego. Można zatem uznać, w tym również w oparciu o zamieszczone w niniejszym opracowaniu tabele dotyczące stanu realizacji

poszczególnych działań oraz stanu realizacji harmonogramu rzeczowo - finansowego, że gospodarka wodno – ściekowa jest jednym z zadań priorytetowych na obszarze charakteryzowanej jednostki administracyjnej.

6.2. *Sprawozdanie z realizacji Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*

Inwestycje z zakresu ochrony środowiska są finansowane m.in. ze źródeł publicznych – fundusze ekologiczne. Fundusze ekologiczne służą finansowaniu przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska, zgodnie z zapisami ustawy *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2006 roku nr 129, poz. 902 z późn. zm.). Art. 406 ustawy mówi:

Środki gminnych funduszy przeznacza się na:

- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska;
- wspomaganie innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła;
- wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku;
- realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej;
- przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
- przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi;
- przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza;
- przedsięwzięcia związane z ochroną wód;
- profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska;
- wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii;
- wspieranie ekologicznych form transportu;
- działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących

metodami ekologicznymi położonych na obszarach szczególnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody;

- inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

W tabeli 19 przedstawiono wydatki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabela 19 Wydatki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Rok	Wydatki GFOŚiGW [PLN]
2004	121 818
2005	74 829
2006	107 943

Źródło: informacje Urząd Miejski w Łasku

W ciągu trzech lat największe środki z GFOŚiGW spożytkowano na gospodarkę ściekową i ochronę wód. W 2004 roku wydatki na ten cel stanowiły 79 % ogółu wydatków, w 2005 roku 76%, a w 2006 98% wszystkich wydatków.

7. Wnioski i rekomendacje

1. Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska jest sporządzony po raz pierwszy i obejmuje lata 2004 – 2006 (częściowo rok 2007).
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy Raportu, przyjęto za główny cel niniejszego opracowania analizę realizacji przyjętych działań priorytetowych w odniesieniu do stanu środowiska faktycznego i prawnego.
3. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport... z dwuletniego okresu realizacji celów i zadań , określonych w Programie ochrony środowiska”, nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian terenie gminy Łask oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez gminę i podmioty gospodarcze. Miarodajna ocena efektów realizacji „Programu ochrony środowiska dla gminy Łask” będzie możliwa dopiero w kolejnych edycjach Raportu.
4. Większość zadań wytyczonych w Programie ma charakter ciągły – proponuje się ich kontynuację podczas wykonywania aktualizacji Programu.
5. Z analizy struktury wydatków na ochronę środowiska w gminie Łask wynika, że zadania ekologiczne przyjęte w Programie zostały w większości określone prawidłowo, podobnie jak ich hierarchia. Jednak w wielu przypadkach nastąpiło przesunięcie założonych w Programie terminów realizacji celów i działań .
6. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki własne, mogące stanowić wkład własny w pozyskiwanych środkach finansowych z Unii Europejskiej, także zbyt długie procedury przetargowe, jak również brak planów i projektów branżowych.
7. Zachodzi potrzeba dokonania weryfikacji obowiązującego Programu ochrony środowiska uwzględniającej :
 - a) zmiany w programach wyższego szczebla, tj. w nowej Polityce Ekologicznej Państwa,
 - b) uszczegółowienie celów i działań proekologicznych dokonane przez gminę oraz podmioty gospodarcze,

- c) dostosowanie do zmienionych, aktualnie obowiązujących przepisów ochrony środowiska.

Spis tabel

Tabela 1	Stan realizacji celów i działań w zakresie jakości wód i stosunków wodnych....	13
Tabela 2	Stan realizacji zadań z zakresu poprawy jakości wód i stosunków wodnych.....	16
Tabela 3	Stan realizacji celów i działań w zakresie powietrza atmosferycznego	19
Tabela 4	Stan realizacji zadań z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego.....	22
Tabela 5	Stan realizacji celów i działań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.....	24
Tabela 6	Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym	27
Tabela 7	Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	28
Tabela 8	Stan realizacji celów i działań w zakresie poważnych awarii i zagrożeń naturalnych	29
Tabela 9	Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	31
Tabela 10	Stan realizacji celów i działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu	33
Tabela 11	Stan realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu	35
Tabela 12	Stan realizacji celów i działań w zakresie powierzchni terenu gleby	37
Tabela 13	Stan realizacji zadań z zakresu powierzchni terenu i gleby	38
Tabela 14	Stan celów i działań w zakresie ochrony zasobów kopalin.....	40
Tabela 15	Stan realizacji celów, działań i zadań w zakresie edukacji ekologicznej.....	41
Tabela 16	Wskaźniki do oceny efektów realizacji Programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Łask.....	46
Tabela 17	Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w gminie Łask w latach 2004 -2006 w PLN	48
Tabela 18	Struktura nakładów inwestycyjnych poniesionych na ochronę środowiska w Mieście i Gminie Łask (dane Bank Danych Regionalnych) w latach 2004 - 2006 w tys. PLN.....	49
Tabela 19	Wydatki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	51